فرهیختگان
@farhikhtegandaily
WWW.FDN.IR

قانون مقابله با ترک فعل سراغ چه کسانی می‌رود؟

کابوس مدیران ضعیف و رانتی

دستگاه قضا در جریان اجرای بند دوم و سوم اصل ۱۵۶ قانون اساسی که این قوه را موظف به احیای حقوق عامه و نظارت بر حسن اجرای قوانین کرده، به عرصه‌ای پا گذاشته که اگر موفقیتی به همراه داشته باشد، نتیجه‌ای بزرگ در کل حاکمیت و همه کشور به دنبال خواهد داشت و خود می‌تواند راسا مبنای یک تغییر اساسی و جدی در سیستم مدیریتی کشور باشد. تدوین و ابلاغ دستورالعمل «نحوه مقابله با ترک وظایف قانونی مدیران» که سوم آبان‌ماه ازسوی رئیس دستگاه قضا انجام گرفت، هرچند در پی اقدامات متعدد و قابل توجه این قوه (ازجمله تدوین سند امنیت قضایی) در مسیر انجام وظیفه و همچنین احیای امیدواری مردم به حاکمیت برای اجرای عدالت و تامین امنیت و آرامش مردم قابل توجه بود، اما به‌لحاظ کارکرد و تاثیری که می‌تواند بر کلیت سیستم اجرای کشور داشته باشد، بسیار متفاوت از هر آن چیزی است که تاکنون در کشور صورت گرفته است. به یاد بیاورید همه حرف‌هایی را که در این سال‌ها درباره ناکارآمدی، کرختی و تنبلی سیستم اجرایی کشور گفته می‌شد یا وعده‌های متعددی که مدیران، وزیران و حتی مسئولان ارشد قوه مجریه به مردم و دیگر دستگاه‌ها ازجمله مجلس می‌دادند و نهایتا اندکی از آنها را هم اجرایی نمی‌کردند و بسیاری موارد دیگر که همیشه جزئی از گلایه‌های عمومی مردم بود و هیچ مرجعی هم تاکنون یا قادر به رسیدگی و پاسخگو کردن این افراد نبوده یا عزم آن را نداشته است. حالا اما قرار است یک بند مهم از قانون اساسی اجرا شود و هر مدیری که وظایف خود را به‌خوبی انجام نداد، درکنار اینکه ممکن است یک مدیر خطای بزرگی انجام دهد و مصائبی برای کشور به‌دنبال داشته باشد، قرار است ازسوی سازمان بازرسی مورد بررسی و بازخواست قرار گیرد. کارشناسان در این خصوص می‌گویند انجام صحیح این امر توسط دستگاه قضایی چند مزیت مهم به‌دنبال دارد؛ هم مانع شکل‌گیری فساد است، هم مدیران را پاسخگو می‌کند، هم آنها را درقبال قوانین جاری یا مطالبات دستگاه بالادستی متعهد نگه می‌دارد و هم اینکه نتیجتا بهره‌وری سیستم را افزایش می‌دهد. سوال اینجاست که این قانون قرار است در چه حوزه‌هایی ورود کند؟ پاسخ شامل بخش قانونی و روال قبلی به‌اضافه چند مصداقی است که در دستورالعمل آیت‌الله رئیسی آمده است؛ آنجایی که پای عرف و قانون درمیان است باید به شرح وظایف سازمان بازرسی کل کشور رجوع کرد، جایی که می‌بینیم دستگاه‌های اجرایی تقریبا هیچ‌کدام از مشمولیت شرح وظایف این سازمان مستثنی نشده‌اند. در مصادیق اما اتفاق جالبی رخ داده و برای دقیق بودن ماجرا در بند چ ماده دوم این دستورالعمل برخی مصادیق به‌عنوان نمونه آمده است و البته بیراه نیست اگر بگوییم تنها اجرای همین چند مورد ذکرشده در دستورالعمل پتانسیل ایجاد یک تحول در نظام اداری کشور را دارد؛ تحولی در اداره شهرها، استان‌ها و در جمع بزرگی از ادارات و سازمان‌ها و وزارتخانه‌ها. قانونی که می‌تواند نوع نگاه و مواجهه مدیران با مسائل و موضوعات را متفاوت کند. بماند که اگر توسعه‌ای هم در موضوعات این دستورالعمل شاهد باشیم، حتما اتفاق ویژه و خاصی پیش‌روی کشور خواهد بود. در بند چ این قانون آمده است: «مانند ماده ۵۵ قانون شهرداری با اصلاحات و الحاقات بعدی، تبصره ۴ ماده ۲ و ماده ۴۶ قانون توزیع عادلانه آب، تبصره ۳ ماده ۶ قانون هوای پاک مصوب ۱۳۹۶، ماده ۱۵ قانون حفاظت از خاک مصوب ۱۳۹۸، ماده ۲۱ قانون مدیریت بحران کشور مصوب ۱۳۹۸، تبصره ۲ ماده ۲ قانون مجازات اخلالگران نظام اقتصادی کشور مصوب ۱۳۶۹، ماده ۳ قانون مبارزه با تامین مالی تروریسم مصوب ۱۳۹۴، ماده ۷ قانون مبارزه با پولشویی مصوب ۱۳۸۶ با اصلاحات بعدی، ماده ۳۸ قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مصوب ۱۳۹۲، ماده ۵۲ قانون بازار اوراق بهادار مصوب ۱۳۸۴، ماده ۴۹ قانون توسعه و تقویت نظام استاندارد مصوب ۱۳۹۶، ماده ۲۷ قانون حمایت از اطفال و نوجوانان مصوب ۱۳۹۹ و ماده ۱۹ قانون رسیدگی به تخلفات اداری. مواد قانونی مربوط به این بند پیوست دستورالعمل می‌باشد.»

ارز ۴۲۰۰ تومانی و بورس سرخ

این دو مورد نشان می‌دهد مصادیق پیش‌رو برای رسیدگی بسیار گسترده است و البته موارد گل‌درشتی هست که نمی‌توان از آن گذشت. برای مثال اخلال در نظام اقتصادی کشور که در دستورالعمل هم ذکر شده، درد بسیاری از مردم در ماه‌ها و سال‌های اخیر است. سخنگوی دستگاه قضا در این خصوص به مورد عجیب ارزهای ۴۲۰۰ تومانی به‌عنوان یک نمونه اشاره کرده است و حالا ما به‌عنوان یک رسانه می‌توانیم بپرسیم که آیا رفتار بی‌حساب و کتاب و غیرشفاف حقوقی‌های بورس که کارشناسان می‌گویند وضعیت امروز بازار احتمالا نتیجه عملکرد آنهاست، می‌تواند مشمول این قانون قرار گیرد؟ بماند که همچنان پرونده‌هایی مانند کرسنت و استات‌اویل و... مورد سوال بسیاری از مردم است.

مسکن مهر، طرح شبنم و کارت سوخت

سخنگوی دستگاه قضا همچنین در گفت‌وگوی ویژه خبری ششم آبان توضیح داده که اگر مدیرانی دوره مسئولیت‌شان تمام شده، فکر نکنند که دیگر مشمول این دستورالعمل نمی‌شوند و سپس ادامه داده که پرونده عباس آخوندی وزیر سابق مسکن و شهرسازی که با افتخار می‌گفت حتی یک خانه هم در دوره مسئولیتش در دولت‌های یازدهم و دوازدهم نساخته، در قوه قضائیه در دست بررسی است. همین‌جا باید پرسید حذف طرح شبنم ازسوی وزارت صمت در دولت یازدهم، یا کنار گذاشتن و بی‌تاثیر کردن کارت سوخت با آن همه هزینه اجرا و آن رقم نجومی تحمیل خسارت پس از حذف ازسوی وزارت نفت آیا شامل این دستورالعمل خواهد بود و آیا دستگاه قضایی بنایی برای ورود به این موضوعات دارد؟

سیل از گلستان تا خوزستان

علاوه‌بر اینها سخنگوی دستگاه قضا مصادیق دیگری را هم گفته که به‌نظر می‌رسد جای بسط و گسترش بیشتری دارد. او گفته که در جریان رسیدگی به سیل فروردین ۹۸ در استان‌های گلستان و فارس به پرونده مدیران رسیدگی شده است، اما خب معلوم نیست که پرونده مدیران استان‌های لرستان و خوزستان هم برای همان عملکردشان در جریان سیل در دست بررسی است یا خیر؟ یا در استان خوزستان، صرف‌نظر از سیل ماجرای روستاهایی که همچنان بی‌آب و برق هستند، روی میز دستگاه قضاست یا باید این بی‌تدبیری و ناکارآمدی دستگاه اجرایی تداوم یابد تا ماجرایی مثل غیرانیه تکرار شود؟ ناگفته نماند هرگاه نام سیل و مدیریت بحران می‌آید، خبرنگاران و رسانه‌ها یاد آن اظهارنظر شگفت‌انگیز رئیس سازمان مدیریت بحران می‌افتند که پس از سیل در یکی از استان‌های غربی می‌گفت: «در عوض زمین‌های کشاورزی در سال آینده بازده بیشتری خواهند داشت!»

درکنار این مجموعه بلندبالای مصادیق که فرصت ذکر و بیان آنها در این گزارش نیست، نکته دیگری هم وجود دارد؛ اینکه همه باید به دستگاه قضا کمک کنند تا این مسئولیت را به سرانجام برساند. صرف‌نظر از رصد دستگاه قضا، احساس مسئولیت رسانه‌ها، تلاش پژوهشگران دغدغه‌مند و فعالان سیاسی و اجتماعی است که قبلا ذیل سوت‌زنی، گزارشگر فساد بودند، اکنون بیشتر از گذشته می‌تواند موثر باشد. آنها حالا می‌توانند یک گام فراتر از گذاشته برداشته و مسائل بیشتری را برای رسیدگی به قوه قضائیه گزارش کنند.

گفت‌وگو

احمد توکلی در گفت‌وگو با «فرهیختگان» خواستار شد

عملکرد بانک مرکزی مورد بررسی قرار گیرد

مؤاخذه نشدن مدیران به‌خاطر ترک فعل ازسوی دولت فضاحت کنونی را به بار آورده است

احمد توکلی، عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام و رئیس هیات‌مدیره دیده‌بان شفافیت و عدالت در گفت‌وگو با «فرهیختگان» درباره اظهارات اخیر رئیس قوه قضائیه مبنی بر اینکه «کسی که در دوره مسئولیت ترک فعل خسارت‌بار داشته باشد، مورد مؤاخذه قرار خواهد گرفت»، اظهار داشت: «این صحبت که عدم فعل و ترک کار از مسئولیت جرم محسوب شود حرف درستی است و همه نظام‌های حقوقی در دنیا از چنین سازوکاری برخوردار هستند.» توکلی ادامه داد: «به‌طور مثال وقتی فردی نگهبان جایی باشد و به آن مکان تعرض شود، چنانچه این فرد کار خاصی انجام ندهد و فقط نگاه کند، با اینکه کاری انجام نداده اما مجرم شناخته می‌شود، چراکه وظیفه خود را انجام نداده است.» عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام با تاکید بر اینکه ممکن است گاهی با انجام نگرفتن فعل خسارتی هم وارد نشود، در عین حال افزود: «فردی که تخلف کند، باید در هر صورت با او برخورد شود.» وی تصریح کرد: «ما در قرآن نیز داریم که می‌فرماید وقتی باید شهادت دهید اما سکوت می‌کنید، گناه کرده‌اید، چراکه وقتی فردی آگاه است، اما آن را به زبان نمی‌آورد و حقیقت را کتمان می‌کند، دچار معصیت شده است.»

عدم فعل ممکن است جرم تلقی شود

توکلی با بیان اینکه بنابراین عدم فعل ممکن است جرم تلقی شود، گفت: «قانون گاهی جواز می‌دهد و گاهی از نظر بخش حقوقی انجام یک کار الزامی است، اما تقاضای حکومت مانند الزام است.» رئیس هیات‌مدیره دیده‌بان شفافیت و عدالت خاطرنشان کرد: «بر فرض مثال تصور کنید که دولت می‌تواند یک فرد را به‌دلیل عدم فعل مؤاخذه کند، اما این کار را انجام ندهد، بنابراین به فضاحتی می‌رسیم که اکنون وجود دارد.» وی تاکید کرد: «درباره مسئولان سیاسی باید گفت وقتی عمل یک مسئول سیاسی خسارت‌بار می‌شود، ناشی از سوءتدبیر یا انجام ندادن وظیفه قانونی نیست، بلکه ناشی از اشتباه کردن است، از این‌رو وقتی یک وزیر بد عمل کرد، باید او را کنار گذاشت و این به‌خاطر احترام به کسانی است که کار خود را به‌خوبی انجام می‌دهند.»

وقتی فردی مدیر مطلوبی نیست، باید تغییر کند

توکلی با تاکید بر اینکه وقتی فردی مدیر مطلوبی نیست باید تغییر کند، یادآور شد: «این درحالی است که متاسفانه وقتی قرار است آن مسئول دوباره رای اعتماد بگیرد، باز هم رای می‌آورد.» نماینده سابق مجلس درباره این سوال که اگر سازمان بازرسی به‌صورت جدی به این موضوع ورود کرده و با مدیران متخلف برخورد کند، این امر چه نتیجه‌ای در سیستم مدیریتی کشور خواهد داشت، گفت: «مصادیق این موضوع بسیار زیاد است؛ مثلا درباره بانک مرکزی، در جریان فعالیت موسسات غیرمجاز مسئولیت بزرگی بر عهده آنها وجود دارد که باید این موارد در رسیدگی‌ها مدنظر باشد.» به گفته وی، این موسسات موظف بودند کار خود را به نحو احسن انجام دهند، چراکه وقتی موسسه اعتباری راه انداخته‌اند، باید پاسخگو باشند و اگر پاسخ ندهند به مردم ظلم شده است.» توکلی بر همین اساس اضافه کرد: «از این روسخنان رئیسی مبنی بر اینکه اگر کسی در دوره مسئولیت خود ترک فعل خسارت‌بار داشته باشد مورد مواخذه قرار می‌گیرد، کاملا درست است.» عضو مجمع تشخیص همچنین یادآور شد: «باید توجه داشت گاهی مجازات به‌صورت سیاسی و گاهی به‌صورت حقوقی است، لذا اگر ضربه‌هایی که فرد می‌زند ناشی از سوءفعلیت و کار غیرقانونی کردن باشد، باید فرد متخلف مؤاخذه شود.»

بررسی مصادیق دستورالعمل نحوه مقابله با ترک وظایف قانونی مدیران
دستورالعمل ترک فعل مدیران در گفت‌وگوی «فرهیختگان» با محمدمهدی اسماعیلی، کارشناس سیاسی و استاد دانشگاه تهران

برنامه دستگاه قضا، ریل‌گذاری برای ارتقای کارآمدی و پاسخگو کردن مسئولان

■ عملکرد وزیر سابق راه و رئیس سابق فدراسیون فوتبال مصداق ترک فعل و تضییع حقوق عامه است

■ قرار نیست جرات اقدام از مدیران گرفته شود

محمدمهدی اسماعیلی، استاد دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران در گفت‌وگو با «فرهیختگان» تدوین و ابلاغ دستورالعمل نحوه مقابله با ترک وظایف قانونی مدیران از سوی رئیس دستگاه قضا را بررسی کرد. مشروح این گفت‌وگو در ادامه از نظر می‌گذرد.

III

ارزیابی شما در خصوص ابلاغ دستورالعمل نحوه مقابله با ترک وظایف قانونی مدیران چیست؟ چه فرآیندی طی شده که به اینجا رسیده است و پیش‌بینی شما از نتایج آن چیست؟

قانونگذار در قانون اساسی ماموریت‌های متنوعی را برای قوه قضاییه به‌ویژه در اصل ۱۵۶ پیش‌بینی کرده است. آن چیزی که در طول ۴۰ سال گذشته شاهد بودیم، نشان داده که عملکرد قوه قضاییه بیشتر در امر دادرسی و بحث محاکم قضایی ظهور و بروز داشته است، درحالی که اصل ۱۵۶ وظایف متنوعی را به این قوه داده است. اولین بحث امور مربوط به رسیدگی به تظلمات است ولی دومی بحث احقاق حقوق عامه و سومی بحث نظارت بر حسن اجرای قوانین است. موضوع ترک فعل درواقع بیشتر ناظر به بندهای دوم و سوم از اصل ۱۵۶ قانون اساسی است؛ یعنی موضوع احیای حقوق عامه و موضوع نظارت بر حسن اجرای قوانین است. این دو بحثی است که در این ۴۲،۴۱ سال گذشته برای آن ظهور و بروز قطعی نداشتیم. شاید بحث نظارت بر حسن اجرای قوانین را سازمان بازرسی کل کشور به نحوی انجام می‌داد ولی آن هم احیانا در بحث ناظر بر کشف جرم قرار می‌گرفت ولی در کنار بررسی افعال افراد بحث بررسی ترک فعل کمتر پیش می‌آمد. در دوره جدید ریاست قوه یکی از رویکردهای اصلی و جدی این بود که روی این دو پایه اصلی تمرکز ویژه‌ای انجام شود، یعنی بتوانیم در بحث نظارت بر حسن اجرای قوانین بیش از ظرفیت کنونی سازمان بازرسی ورود انجام شود، چراکه تاکنون سازمان بازرسی بیشتر وظیفه پیشگیرانه و خارج از بحث قضایی داشته و اگر بخواهد کار قضایی در این خصوص انجام شود باید در سیستم محاکم وارد شود و به دلیل گستردگی و بحث‌هایی که وجود دارد سازمان بازرسی هم نمی‌تواند به تنهایی این کار را انجام دهد. جمع‌بندی که در سیستم قضایی در دوره آقای رئیسی به وقوع پیوست این بود که در کنار بررسی افعال، ترک فعل‌ها هم رسیدگی شود و این مستلزم این امر بود که بتوانیم به لحاظ قوانین و دستورالعمل‌ها این کمبودها را جبران کنیم. این دستورالعملی که آقای رئیسی، مستند به ماده ۵۹۸ یعنی قانون مجازات صادر کردند، یک شرح و بسط مناسبی از اختیارات سیستم قضایی را برای ورود مقتدرانه به موضوع ترک فعل فراهم کرده است.

وزیری قرار بوده ۵۰۰ هزار واحد مسکونی بسازد اما نساخت

چه مواردی مصداق این قانون شده؟

برای مثال سال گذشته در اتفاق سیلی که در ابتدای سال رخ داد، در شیراز و گلستان یک اشکالاتی در نوع مدیریت شهری رقم خورده بود و باید کارهایی انجام نمی‌شد و کارهایی هم باید انجام می‌شد ولی این امر مورد توجه نبود. ورود دستگاه قضایی از آنجایی بود که کارهایی انجام نشده بود که البته اتفاق مبارکی بود. در این میان البته مشاهده شده بود که قدری دست سیستم قضایی به لحاظ قوانین و بخشنامه‌های موردنظر خالی است که حالا با این بخشنامه‌ای که صادر شد بسط ید لازم را قضات و دادستان‌های سیستم قضایی پیدا می‌کنند که وارد شوند و ان‌شاءالله بتوانند با اعمال قدرت بیشتری از تضییع حقوق مردم در بخش‌های مختلف جلوگیری کنند و در عین حال جاهایی که مدیران ترک فعل داشتند.

یا در مثال دیگر مصوبات قانونی بوده و یک وزیری قرار بود در دوره چهارساله فلان حجم کار عمرانی را برای پیشرفت کشور انجام دهد، دوره کاری او تمام شده و رفته و هیچ کسی نمی‌گوید قرار بود شما این کار را انجام دهید، پس چه شد؟

این مصداق ترک فعل است چون قرار بود ۵۰۰ هزار واحد مسکونی بسازد. چند واحد مسکونی ساخته شد؟ چرا ساخته نشد؟ قبل از این، سیستم کسی را مورد بازخواست قرار نمی‌داد. درنهایت این بود که ساخته یا نساخته و... . اینکه چرا فلان وظیفه مدیریتی را انجام ندادید تا الان سیستم وارد نمی‌شد درحالی که قانون اساسی و توقع یک جامعه عادلانه این است که این اتفاق رخ دهد. امیدوار هستیم این اتفاق و این بخشنامه مختوم به ورود عادلانه و در عین حال مقتدرانه به سمت پاسخگو کردن مسئولان باشد.

بودجه سالانه و قانون برنامه ششم موضوع رسیدگی دستگاه قضاست

آیا قوانین سالانه مثل بودجه یا... هم مشمول این طرح می‌شود؟

بله، قانون برنامه ششم و قانون بودجه سالانه داریم و علاوه‌بر آنها برنامه‌های ابلاغی، دستورالعمل‌ها و آیین‌نامه‌های اجرایی هریک از اسناد بالادستی وجود دارد. قرار است مسئولان اینها را اجرایی کنند و در پایان دوره باید سوال شود که چرا انجام نداده است. اگر اهمالی صورت گرفته، اگر کم‌کاری و بی‌توجهی صورت گرفته است، طرف باید پاسخگو باشد. من فکر می‌کنم اجرای دقیق، خوب و عادلانه مبتنی بر توقعات مردم حتما به ارتقای کارآمدی نظام اداری کشور منجر خواهد شد. این بخشنامه ریل‌گذاری برای ارتقای کارآمدی و پاسخگو کردن مسئولان است.

رسانه‌ها و گزارشگران فساد، ترک فعل را هم گزارش کنند

همان ایرادی که همواره می‌گوییم سیستم مدیریت کشور ناکارآمد است، قانون اساسی این را فراهم کرده است.

بله، قانون اساسی در اصل ۱۵۶ بیان کرده است. نظارت بر حسن اجرای قوانین یعنی چه؟ یعنی اگر جایی قانون اجرا نشده است باید یقه مسئول را گرفت. تا الان این یقه گرفته نمی‌شد. این ناکارآمدی از کجا می‌آید؟ از اینجا می‌آید که امروز بازار مسکن دچار مشکل عرضه است. تقاضا وجود دارد ولی عرضه کم است. قرار بود عرضه به‌صورت منطقی توسط تمهیدات دولت پوشش داده شود، اما نشده است. چه کسی مسئول است؟ آیا مردم و کارگری که ۲ میلیون حقوق ماهانه می‌گیرد می‌تواند کاری کند؟ مسئول باید پاسخ بدهد.

هر وزیری به مجلس می‌آید براساس قانون، برنامه کاری خود را به نمایندگان ارائه می‌دهد در مقابل اما هیچ‌گاه خود ما در رسانه‌ها یا مجامع علمی وزیر را طبق برنامه‌ای که ارائه داد مورد بازخواست قرار نمی‌دهیم. یک وزیر به نمایندگان مردم در مجلس گفته من می‌خواهم طی ۴ سال این ۵۰ اقدام را انجام دهم ولی خب نهایتا بعد از ۴ سال چه کسی مسئول رسیدگی به این وعده است. دقت کنید وعده‌های ارائه‌شده به مجلس سند معتبری است. نماینده ابتدا می‌گوید برنامه شما را ببینم و بعد تصمیم بگیرم که به شما رای بدهم وزیر شوید یا خیر. آیا تاکنون شده که ما بعد از ۴ سال بپرسیم کدام اقدامات را انجام داده‌اید؟ دقت کنیم این مسئولیت پس از ۴ سال از دستور مجلس هم خارج می‌شود. ولیکن این حق مردم است. وکالتی که از سوی مردم داشتند بخشی در رای اعتمادی است که بر پایه اعتمادی که به این برنامه بوده، داده شد. دوره تمام شد و اگر کسی مسئولیت خود را انجام نداده باشد، نباید پاسخگو باشد؟ سازوکار این فراهم نبود. اما الان با این اقدام این سازوکار فراهم می‌شود.

تکمیل فرآیند نیازمند ورود مجلس است

آیا قوه به تنهایی می‌تواند این بار بزرگ را بردارد؟

از قضا سیستم رسانه‌ای ما باید من بعد مطابق آن عمل کند. وقتی گزارشگری می‌شود تنها ناظر بر فساد فعل نباید باشد. گزارشگری باید ناظر بر فساد ترک فعل هم باشد. قرار بود این فعل انجام شود اما نشد، مسئول بودید و حقوق گرفتید و بر بالای مسند مهم وزارت نشسته‌اید. مسئولیت‌های بزرگ‌تر بوده و باید این اقدامات را انجام می‌دادید. این کار می‌تواند قدم بزرگی باشد. من فکر می‌کنم مجلس هم باید در این زمینه به دستگاه قضایی کمک کند. بخشی را با بخشنامه، رئیسی جبران کرده ولی قانون‌گذاری جامع باید اتفاق بیفتد و اگر می‌خواهیم نظام کارآمدی داشته باشیم، مسئولان نظام باید پاسخگو باشند، این مسیر مهم است که ان‌شاءالله باید به‌خوبی جلو برود.

این قانون را در مورد مجلس هم می‌توان اجرا کرد؟

مجلس چون با رای مستقیم مردم است قوانین و آیین‌نامه‌های خاص خود را دارد و هیات نظارت داخلی در این خصوص فعالیت می‌کند که به‌نظر من ناکارآمد و حداقلی است. در مجلس ۴ سال نماینده وارد می‌شود و درنهایت برای ۴ سال بعدی اگر بد عمل کند رای نمی‌آورد یا شورای نگهبان بر مبنایی او را ردصلاحیت می‌کند که سازوکار جداگانه‌ای دارد. اما خب دستور اخیر رئیس دستگاه قضا بیشتر ناظر به حوزه اجرایی است. کسانی که مسئولیت اجرایی دارند. مسائل مردم کاملا به این مسئول مربوط است. مجلس دست‌بازی در قانون‌گذاری دارد و ممکن است این را توسعه دهد ولی آن چیزی که در محدوده قوانین فعلی رئیس قوه قضائیه می‌توانست انجام دهد این بود که بحمدالله انجام شد.

اقدام رئیس فدراسیون فوتبال در قرارداد مربی تیم ملی مصداق اتلاف حقوق عامه است

مصداق‌های دیگری هم دارد مثلا ماجرای فوتبال و پرداختی که به یکی از مربیان تیم ملی وجود داشت؟

دقیقاً. قراردادا خیر یکی از مربیان تیم ملی غیر از اتلاف حقوق عامه است؟ فدراسیون از بودجه عمومی کشور بدون انجام وظایف قانونی و نظارت و دقت چنین خسارت چند میلیون دلاری وارد می‌کند که مصداق همین ترک فعل است. این خیلی مهم است که از این اقدام تلقی مجرمانه شود. وظیفه مسئول بود که با دقت قراردادی را امضا کند که منافع ملی را تامین کند. وقتی قراردادی امضا می‌شود ولی دقت لازم به کار نمی‌رود و یک مربی برای دو بازی حضور روی نیمکت چند میلیون یورو طلب می‌کند یعنی خطایی صورت گرفته و حتما باید مسئولی که باعث این کار شده مورد اتهام و تعقیب قضایی قرار گیرد. تا به حالا دستگاه قضایی می‌توانست این کار را با استناد به قوانین معمول انجام دهند ولی آیت‌الله رئیسی این سازوکار را کامل و مشخص کردند. هیچ کسی راه در رو با این دستورالعمل ندارد. همه مسئولان باید پاسخگو باشند.

قرار نیست جرات اقدام از مدیران گرفته شود

مصداق دیگری در ذهن دارید؟

مثال زیاد است. از انجام وظایف پیشگیرانه در ساخت‌وسازها و مباحث مربوط به حوادث طبیعی، مباحث مربوط به مدیریت مختلف کشور و... شامل این امر است، البته یک مرزی دارد. در یک جایی مدیری صاحب تشخیص است و اشتباه تشخیص می‌دهد، این از لوازم مدیریت است. این صاحب تشخیص است و فکر می‌کند این کار خوب است. انجام می‌دهد اما نتیجه نمی‌دهد. قرار نیست جرات را از مدیران بگیریم. این نکته مهمی است. این بخشنامه نیامده که جرات و ابتکار عمل را از مدیران بگیرد. از مدیران مسامحه‌کار و کسانی که به وظایف خود عمل نمی‌کنند و بخشی که دچار خطاها می‌شوند را مورد بازخواست و پیگیرد قضایی قرار می‌دهند. این کارهایی است که باید انجام شود. امید مردم کاسته شده و وضعیت خوبی به لحاظ این مسائل نداریم. اینها کارهای امیدبخشی است و مصادیق را مردم در این ۴ سال ببینند، اعتماد می‌کنند.